

Υποκλοπές, περιστολή δικαιωμάτων και η εργατική τάξη

Στην Ελλάδα και στις ΗΠΑ προσπαθούν να αποκρύψουν το γεγονός ότι οι μυστικές υπηρεσίες του FBI ή της ΕΥΠ από την ίδρυσή τους μέχρι σήμερα είναι πολιτικοί κατασταλτικοί μηχανισμοί τους οποίους η άρχουσα τάξη έχει χρησιμοποιήσει διαχρονικά. Είναι μηχανισμοί καταστολής που χρειάζονται οι κυρίαρχοι όλο και περισσότερο καθώς το καπιταλιστικό σύστημα της εκμετάλλευσης και της καταπίεσης βρίσκεται σε μια μακροχρόνια κρίση και οι κυρίαρχοι αναμένουν τις κοινωνικές εκρήξεις που είναι αναπόφευκτες.

Η προέλευση και ο χαρακτήρας του FBI, ο αναντικατάστατος ρόλος του ως πολιτική αστυνομία των κυρίαρχων στις ΗΠΑ αποκαλύφθηκε κατά τη διάρκεια του ιστορικού πολιτικού αγώνα από το 1973 έως το 1988 του Σοσιαλιστικού Εργατικού Κόμματος, του SWP, ο οποίος περιλάμβανε και την αγωγή που υπέβαλε κατά του FBI. Σύμφωνα με την απόφαση του Τόμας Γκρίσα, ενός συντηρητικού ρεπουμπλικάνου ομοσπονδιακού δικαστή που τον είχε διορίσει ο Πρόεδρος Νίξον, η επί δεκαετίες παρακολούθηση, παρενόχληση, οι σκευωρίες και οι υπονομευτικές πρακτικές του FBI κατά του SWP παραβίαζαν το στοιχειώδη δικαίωμα του κόμματος αυτού να διεξάγει τις νόμιμες πολιτικές δραστηριότητές του χωρίς τις παρεμβάσεις της κυβέρνησης. Η απόφαση βγήκε μετά από 15 χρόνια. Βλέπουμε ότι ιδιαίτερα τέτοιου είδους δίκες δεν καθυστερούν μόνο στην Ελλάδα.

Το βιβλίο που παρουσιάζουμε σήμερα: *50 χρόνια μυστικών επιχειρήσεων στις ΗΠΑ: η πολιτική αστυνομία της Ουάσιγκτον και η αμερικανική εργατική τάξη* του Λάρι Σίγκλ, ουσιαστικά είναι μια καλή εισαγωγή στην εξέλιξη της ταξικής πάλης στις Ηνωμένες Πολιτείες, από τον Πρώτο Παγκόσμιο Πόλεμο και την Ρωσική Επανάσταση του 1917 μέχρι την κυβερνητική κρίση του Γουότεργκέιτ και την παραίτηση του Προέδρου των ΗΠΑ, Ρίτσαρντ Νίξον τη δεκαετία του 1970. 50 χρόνια επιχειρήσεων με τις οποίες ασχολήθηκε το δικαστήριο.

Η Ουάσιγκτον έλαβε την απόφαση να οργανώσει μια πολιτική αστυνομία μετά από τον Πρώτο Παγκόσμιο Πόλεμο για να αντιμετωπίσει τους αγωνιστές του εργατικού κινήματος που ήθελαν να ακολουθήσουν το παράδειγμα της ρωσικής σοσιαλιστικής επανάστασης, των Μπολσεβίκων και της Κομμουνιστικής Διεθνούς. Έβαλε στο στόχαστρό της ιδιαίτερα εκείνους που συγκρότησαν το 1919

κομμουνιστικές οργανώσεις και τους αναρχοσυνδικαλιστές του IWW (Βιομηχανικοί Εργάτες του Κόσμου) που είχαν δεκάδες χιλιάδες μέλη. Πάνω από 3.000 αναρχικοί, κομμουνιστές και άλλοι πολιτικοί ακτιβιστές είχαν συλληφθεί και 750 που ήταν μετανάστες δίχως χαρτιά απελάθηκαν από τη χώρα.

Και στην Ελλάδα, η άρχουσα τάξη οργάνωσε την πρώτη πολιτική αστυνομία εθνικής εμβέλειας την ίδια περίοδο, τον Σεπτέμβρη 1925, που ονομάστηκε Υπηρεσία Γενικής Ασφάλειας του Κράτους. Ο δηλωμένος στόχος της τότε κυβέρνησης ήταν η πάταξη της «κομμουνιστικής απειλής». Πρόκειται για την κυβέρνηση Θεόδωρου Πάγκαλου, ο οποίος με πραξικόπημα επέβαλε μια στυγνή δικτατορία με την στήριξη όλων των αστικών πολιτικών δυνάμεων. Ο Πάγκαλος εξαπέλυσε ένα κύμα τρομοκρατίας συλλαμβάνοντας γύρω στους χίλιους συνδικαλιστές της ΓΣΕΕ και αγωνιστές του ΚΚΕ που στέλνονται στις φυλακές και στην εξορία. Μεταξύ αυτών είναι και κορυφαία στελέχη του ΚΚΕ, όπως ο Παντελής Πουλιόπουλος και ο Σεραφείμ Μάξιμος, που αντιμετωπίζουν την κατηγορία της «εσχάτης προδοσίας» και της «προπαγάνδας για την απόσχιση της Μακεδονίας και της Θράκης» για την στήριξη του δικαιώματος στην εθνική αυτοδιάθεση των Μακεδόνων σλαβικής καταγωγής.

Προς το τέλος της δεκαετίας του 1930, όταν είχε ξεσπάσει ο Β΄ Παγκόσμιος Πόλεμος στην Ευρώπη, ο φιλελεύθερος Δημοκρατικός Πρόεδρος των ΗΠΑ Φράνκλιν Ρούζβελτ, έδωσε εντολή στο FBI να υπονομεύσει τις πολιτικές δραστηριότητες του SWP και άλλων αγωνιστών στο εργατικό κίνημα που διεξήγαγαν μια καμπάνια κατά των ιμπεριαλιστικών στόχων της Ουάσιγκτον στον πόλεμο. Ο Ρόμπερτ Κιουτς, αξιωματούχος του Υπουργείου Δικαιοσύνης που κατέθεσε στη δίκη, υποστήριξε ότι η υπονομευτική δράση του FBI εναντίον του SWP και των συνδικαλιστών δεν παραβίαζε το Σύνταγμα διότι είχε την «εντολή» του Προέδρου.

Αμέσως μετά από την «εντολή» αυτή του Ρούζβελτ, πράκτορες του FBI συνέλαβαν ηγέτες του SWP καθώς και του συνδικάτου των οδηγών φορτηγών, των Τίμστερς, οι οποίοι είχαν παίξει κεντρικό ρόλο στους αγώνες που αναπτύχθηκαν στις ΗΠΑ τη δεκαετία του 1930. Τελικά παραπέμφθηκαν σε δίκη με την κατηγορία της «συνωμοσίας και της προτροπής σε εξέγερση κατά του καθεστώτος», καταδικάστηκαν και

στη συνέχεια ρίχθηκαν στην φυλακή. Ήταν η πρώτη φορά που χρησιμοποιήθηκε ο Νόμος Σμιθ, η πρώτη μορφή εφαρμογής από την άρχουσα τάξη του νόμου για την «ασφάλεια της επικράτειας» που ισχύει σήμερα.

Το FBI έβαλε στο στόχαστρό του και Αφρικανούς-Αμερικανούς που πάλευαν ενάντια στις ρατσιστικές διακρίσεις που υπήρχαν ακόμα και μέσα στον ιμπεριαλιστικό στρατό που υποτίθεται πολεμούσε τον φασισμό. Επίσης, στο Πουέρτο Ρίκο, μια ημι-αποικία του ιμπεριαλισμού των ΗΠΑ, το FBI εξαπέλυσε δολοφονικές επιθέσεις σε ηγέτες του κινήματος για την ανεξαρτησία του νησιού, που τάχθηκαν κατά της συμμετοχής των Πορτορικανών στον ιμπεριαλιστικό στρατό των ΗΠΑ.

Κατά τη διάρκεια του πολέμου, το FBI αύξησε τον στρατό των πρακτόρων του και μέχρι το 1942 είχε σχεδόν 24.000 χαφιέδες που υπονόμευαν τις πολιτικές και συνδικαλιστικές δραστηριότητες σε περίπου 4.000 εργοστάσια και ορυχεία. Ιδιαίτερα εναντίον των ανθρακωρύχων οι οποίοι κατέβηκαν σε απεργία σπάζοντας την απαγόρευση των απεργιών στη διάρκεια του πολέμου στο όνομα της «εθνικής ενότητας» που είχε επιβάλει ο Ρούζβελτ. Οι νικηφόρες απεργίες αυτές ήταν τα προεόρτια του απεργιακού κύματος που θα ξεσπάσει το 1945-46.

Το βιβλίο περιγράφει την επέκταση της βρώμικης δουλειάς του FBI μετά τον Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο και την εξέλιξη του μηχανισμού της «εθνικής ασφάλειας». Το κυνήγι μαγισσών, γνωστό ως «μακαρθισμός» δεν αφορούσε μόνο ηθοποιούς, καλλιτέχνες και συγγραφείς ή κομμουνιστές που υποτίθεται ότι ήταν πράκτορες της Σοβιετικής Ένωσης. Ο μακαρθισμός είχε ως κύριο στόχο την ανατροπή των κατακτήσεων του μαχητικού εργατικού κινήματος του '30 και την ενσωμάτωση σε μεγαλύτερο βαθμό της συνδικαλιστικής γραφειοκρατίας στον καπιταλιστικό κρατικό μηχανισμό. Δεν αφορούσε μόνο δημόσιους υπαλλήλους που έπρεπε να κάνουν δήλωση κατά του κομμουνισμού, αλλά και μαχητές της βάσης των βιομηχανικών συνδικάτων, μεταξύ αυτών και μέλη του SWP, που διώχθηκαν από τη δουλειά τους.

Αυτά γίνονταν καθώς αναπτυσσόταν ένα νικηφόρο μαζικό εργατικό κίνημα με επικεφαλής τους Αφρικανούς-Αμερικανούς εργάτες που

τελικά έβαλε τέλος στο ρατσιστικό σύστημα φυλετικού διαχωρισμού «Τζιμ Κρόου».

Το 1956, σύμφωνα με αυτά που αποκαλύφθηκαν στη δίκη του FBI, σε μια συνάντηση του Συμβουλίου Εθνικής Ασφάλειας της κυβέρνησης, αποφασίστηκε η διευρυμένη εφαρμογή του «προγράμματος αντικατασκοπίας», γνωστό ως COINTELPRO, το οποίο παρουσίασε ο αρχηγός του FBI Χούβερ. Η γραμμή όσων κατέθεσαν υπέρ της κυβέρνησης στη δίκη ήταν και πάλι ότι εφόσον έγινε με «προεδρικό διάταγμα» ήταν νόμιμο. Ο Πρόεδρος των ΗΠΑ έδωσε το δικαίωμα στο FBI «να δρα ανεξέλεγκτα με οποιαδήποτε μέθοδο», ώστε να βάλει τέλος στις νόμιμες δραστηριότητες πρώτα του Κομμουνιστικού Κόμματος που ήταν πιο ευάλωτο και μετά του SWP και άλλων οργανώσεων. Και ο Πρόεδρος των ΗΠΑ, όπως υποστήριζαν, ήταν πάνω από το Σύνταγμα εφόσον πρόκειται για την υπεράσπιση της «εθνικής ασφάλειας».

Το COINTELPRO εφαρμόστηκε ιδιαίτερα κατά τη δεκαετία του 1960 για την υπονόμευση και διάλυση των κινημάτων και των οργανώσεων κατά του πολέμου στο Βιετνάμ, για τα δικαιώματα των γυναικών, των Αφρικανών-Αμερικανών και των Ιθαγενών. Οι «μέθοδοι» που χρησιμοποίησαν ξεκινούσαν από τη συστηματική διάρρηξη των γραφείων του κόμματος και σπιτιών στελεχών του SWP, της Young Socialist Alliance (YSA) και άλλων οργανώσεων, την παραβίαση της αλληλογραφίας, την χρήση «κοργιών» παρακολούθησης τηλεφώνων ή συνεδριάσεων, και έφτανε μέχρι την κατασκευή σκευωριών και την συμμετοχή σε δολοφονίες ηγετών των Μαύρων Πανθήρων, ένα ριζοσπαστικό κόμμα Αφρικανών-Αμερικανών με μεγάλη επιρροή ή του Αμερικανικού Κινήματος Ιθαγενών.

Όλα αυτά ήταν βέβαια άγνωστα όταν ξέσπασε το λεγόμενο «σκάνδαλο του Γουότεργκεϊτ».

Με τις αποκαλύψεις όμως του Γουότεργκεϊτ, οι κυρίαρχοι αντιμετώπισαν το πρόβλημα της απώλειας του κύρους της πολιτικής τους αστυνομίας. Κάτι ανάλογο έγινε στην Ελλάδα μετά την πτώση της χούντας και λόγω του ρόλου που έπαιξε η ΚΥΠ κατά την επτάχρονη δικτατορία.

Ξεκίνησαν λοιπόν μια καμπάνια όπου για όλες τις βρώμικες δουλειές του FBI ευθύνονταν αυτός ο δεξιός συντηρητικός Ρεπουμπλικανός και

αυτά που έκανε το FBI ήταν απλά μια «εκτροπή». Αυτό προώθησαν τα ΜΜΕ, οι φιλελεύθεροι του Δημοκρατικού Κόμματος, αλλά και η σοσιαλδημοκρατία και το Κομμουνιστικό Κόμμα. Θα έλεγα ότι αυτό προσπαθούν να κάνουν σήμερα και στην Ελλάδα με το να τα ρίχνουν όλα στον Μητσοτάκη, τον αποκαλούν μάλιστα και «Έλληνα Νίξον». Αν φύγει ο Μητσοτάκης (όπως έφυγε τελικά ο Νίξον) από την μέση θα δημιουργηθεί μια νέα ΕΥΠ που θα κάνει τη δουλειά της σωστά και πάντα σύμφωνα με τον νόμο, όπως μας λένε. Δεν υπάρχει, όμως, καμία «εκτροπή». Το FBI καθώς και η ΕΥΠ κάνουν αυτό που έκαναν εδώ και δεκαετίες ενάντια σε εργατικές οργανώσεις και κοινωνικά κινήματα παραβιάζοντας τα συνταγματικά δικαιώματα.

Το SWP και το YSA, υπέβαλαν μήνυση τον Ιούλη 1973 κατά του FBI, τη CIA, το INS, και 4-5 άλλες υπηρεσίες με την κατηγορία της «παράνομης πρακτικής της κατάρτισης μαύρης λίστας, της παρενόχλησης, της ηλεκτρονικής παρακολούθησης, της διάρρηξης, της παραβίασης της αλληλογραφίας και της τρομοκράτησης».

Σύμφωνα με την ιστορική απόφαση του δικαστηρίου το 1986:

1. Η χρήση πρακτόρων, η διείσδυση σε κομμουνιστικές οργανώσεις όπως το SWP και της YSA, και η υπονομευτική πρακτική τους παραβιάζει την προστασία της ιδιωτικής ζωής τους τόσο ως οργανώσεις όσο και όσο αφορά τα μέλη και τους υποστηρικτές τους που διασφαλίζει η Χάρτα Δικαιωμάτων του Συντάγματος. Πρόκειται για ενίσχυση και επέκταση του «δικαιώματος της ιδιωτικότητας» προηγούμενων κατακτήσεων που είχε σημειώσει το κίνημα για τα πολιτικά δικαιώματα των Αφρικανών-Αμερικανών και το κίνημα για τα δικαιώματα των γυναικών.
2. Η κυβέρνηση δεν μπορεί καταπατώντας τη Χάρτα Δικαιωμάτων του Συντάγματος να παραβιάζει στο όνομα της υπεράσπισης της «εθνικής ασφάλειας» την προστασία του δικαιώματος του συνεταιρίζεσθαι και να πραγματοποιεί αυθαίρετες έρευνες και κατασχέσεις με διαρρήξεις γραφείων και σπιτιών, με «κοριούς» και συσκευές.
3. Όρισε ως αποζημίωση 264.000\$ δολάρια που πλήρωσε η κυβέρνηση στο SWP και την YSA.

Δυο χρόνια αργότερα το δικαστήριο αποφάσισε ότι το FBI και οι άλλες μυστικές υπηρεσίες δεν είχαν το δικαίωμα να χρησιμοποιήσουν τους

φακέλους που είχε παράνομα συγκεντρώσει εναντίον του SWP και του YSA.

Είναι σημαντικό να κοιτάξουμε στη συζήτηση αυτή ποιες είναι οι διαφορές και ποιες οι ομοιότητες μεταξύ του Γουότεργκεϊτ και του «Μητσοτάκης-γκεϊτ»;

Και στις δύο περιπτώσεις ένα αστικό κυβερνητικό κόμμα χρησιμοποίησε εναντίον ενός άλλου κόμματος εξουσίας μερικές από τις μεθόδους που χρησιμοποιούν οι κυβερνώντες διαχρονικά εναντίον των εργατικών οργανώσεων και των κοινωνικών κινημάτων. Βέβαια όπως είπε ο Νοάμ Τσόμσκι, υποστηρικτής της καμπάνιας του SWP κατά του FBI, για την περίπτωση του Γουότεργκεϊτ πρόκειται για «πάρτι με τσάι» (tea party) μπροστά σε αυτά που έκανε το FBI στο SWP και σε άλλες οργανώσεις.

Σήμερα δεν υπάρχουν μαζικά κοινωνικά κινήματα όπως την περίοδο του Γουότεργκεϊτ στις ΗΠΑ, και το εργατικό κίνημα παρά τις σημαντικές αντιστάσεις που έχουν αναπτυχθεί, βρίσκεται σε υποχώρηση μπροστά στις ανελέητες επιθέσεις των εργοδοτών και των κυβερνήσεών τους, επιθέσεις που περιλαμβάνουν τα δημοκρατικά δικαιώματα. Στο πλαίσιο αυτό, οι κυρίαρχοι σήμερα ενισχύουν διεθνώς τις πολιτικές αστυνομικές τους δυνάμεις και αναβαθμίζουν τα συστήματα παρακολούθησης. Από τις αρχές της δεκαετίας του 2000 έχουν χρησιμοποιήσει τρομοκρατικές επιθέσεις στις ΗΠΑ και στην Ευρώπη για να τις ενισχύσουν και να αποκαταστήσουν το κύρος τους. Η διαδικασία αυτή στην Ελλάδα ξεκίνησε νωρίτερα, ιδιαίτερα επί κυβερνήσεων Ανδρέα Παπανδρέου, με τη μετονομασία της ΚΥΠ σε Εθνική Υπηρεσία Πληροφοριών, και επιταχύνθηκε με τη δίκη της 17 Νοέμβρη. Επί κυβέρνησης Μητσοτάκη η επίθεση στα συνταγματικά δικαιώματα είναι άνευ προηγουμένου από την πτώση της Χούντας. Θα αναφέρω μόνο ένα παράδειγμα: Η κυβέρνηση πέρασε έναν νόμο που εμποδίζει αντισυνταγματικά την ενημέρωση έως και αναδρομικά όσων παρακολουθούνταν από άρση του απορρήτου ώστε να προσφύγουν στη δικαιοσύνη.

Στις ΗΠΑ και στην Ευρωπαϊκή Ένωση έχουν καθιερώσει την ηλεκτρονική παρακολούθηση σε μαζικό επίπεδο εκατομμυρίων ανθρώπων. Αυτό περιλαμβάνει κάθε κίνηση στο κομπιούτερ και στο κινητό σου, το ιστορικό των σελίδων που επισκέπτεσαι στο ιντερνέτ, το e-mail σου ή

οποιαδήποτε τραπεζική διακίνηση. Σύμφωνα με την Privacy International η Ευρωπαϊκή Ένωση δίνει εκατομμύρια ευρώ σε εταιρείες, σε πανεπιστήμια, και σε ανάλογες υπηρεσίες κυβερνήσεων, για την έρευνα και την ανάπτυξη της τεχνολογίας συσκευών και συστημάτων μαζικής παρακολούθησης. Όλα αυτά γίνονται στο όνομα της «καταπολέμησης της εγκληματικότητας, της τρομοκρατίας, της παράνομης μετανάστευσης, της παιδικής πορνογραφίας» και βεβαίως της «εθνικής ασφάλειας».

Ένα πράγμα που δείχνει ο αγώνας του SWP κατά του FBI, από το οποίο θα πρέπει να διδαχθούμε κι εμείς εδώ, είναι ο καθοριστικός ρόλος της κινητοποίησης χιλιάδων δημοκρατικά σκεπτόμενων ανθρώπων στην νικηφόρα έκβασή του. Τον αγώνα αυτό στήριξαν μεταξύ άλλων ηθοποιοί του Χόλυγουντ και πανεπιστημιακοί, συνδικάτα και οργανώσεις για τα δικαιώματα των Αφρικανών-Αμερικανών και των γυναικών, τα παιδιά της Έθελ και του Τζούλιας Ρόζενμπεργκ και έως και μέλη της οργάνωσης των Δημοκρατών Σοσιαλιστών της Αμερικής και του Κομμουνιστικού Κόμματος. Δίχως έναν τέτοιο πολιτικό αγώνα που ενώνει ανθρώπους πέρα από κομματικές ή άλλες τοποθετήσεις δεν θα υπήρχε αυτή η σημαντική νίκη για τα πολιτικά δικαιώματα και τις ελευθερίες.

Μπάμπης Μισαηλίδης